

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár
1.2 Kar	Történelem és Filozófia
1.3 Intézet	Magyar Történeti Intézet
1.4 Szakterület	Történelem, nemzetközi kapcsolatok és európai tanulmányok
1.5 Képzési szint	alap
1.6 Szak / Képesítés	Történelem, nemzetközi kapcsolatok és európai tanulmányok

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Nemzetközi intézmények és szervezetek					
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Toth Szilárd egyetemi adjunktus					
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Toth Szilárd egyetemi adjunktus					
2.4 Tanulmányi év	2.5 Félév	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa		

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1 Heti óraszám		melyből: 3.2 előadás		3.3 szeminárium/labor	
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám		melyből: 3.5 előadás		3.6 szeminárium/labor	
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					
Vizsgák					
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám					
3.8 A félév össz-óraszám					
3.9 Kreditszám					

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	•
Transzverzális kompetenciák	•

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A nemzetközi rendszer felépítése és működése évszázadokon keresztül az államok (mint a nemzetközi rendszer alapsejtjei) közötti együttműködésen alapult. Az együttműködés megkönnyítése érdekében az évszázadok folyamán létrejött a nemzetközi jog, kialakult a diplomácia, de mindezek nem voltak elegendőek „rendet teremteni” egy, a realista iskola értelmezése szerint anarchikus nemzetközi rendszerben. Az államok közötti együttműködés megkönnyítése végett egyre inkább felmerült a nemzetközi szervezetek létrehozásának az igénye. A kurzus célja bemutatni és elemezni a nemzetközi szervezetek és intézmények kialakulásának a történetét, hogy a hallgató otthonosan mozoghasson e fogalmak területén és egy átfogó képet kaphasson e szervezetekről.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	A nemzetközi szervezetek elnevezést először James Lorimer skót jogász használta a XIX. században, de a fogalom a XX. század elején még nem volt általánosan elfogadva és elterjedve. A nemzetközi intézmény és szervezet meghatározásának a nehézségére mutat az is, hogy az ENSZ Nemzetközi Jogi Bizottsága több alkalommal úgy döntött, hogy nem vállalkozik a fogalom meghatározására. Ugyanez a bizottság következetesen a „kormányközi szervezet” (intergovernmental organization) kifejezést használja már több évtizede. A kurzus sajátos célja e meghatározások tisztázása, pontosítása, továbbá a nemzetközi szervezetek osztályozása. Ugyanakkor a tantárgy további sajátos célja a fontosabb nemzetközi szervezetek strukturájának, történetének és tevékenységének a megismertetése.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető előadás: A nemzetközi intézmények és szervezetek meghatározása	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
2. A nemzetközi intézmények és szervezetek felépítése és működése	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	

3. A nemzetközi intézmények és szervezetek osztályozása	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
4. A Nemzetek Szövetsége	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
5. Egyesült Nemzetek Szervezete	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
6. A Nemzetközösség	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
7. Az Európai Közösségek – Az Európai Unió	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
8. Az Európa Tanács	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
9. Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ)	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
10. Az Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO)	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
11. A Kőolajexportáló Országok Szervezete (OPEC)	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
12. Emberi jogokért küzdő nemzetközi szervezetek	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
13. Humanitárius nemzetközi szervezetek	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
14. Nemzetközi sportszervezetek	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	

Könyvészet

Toth Szilárd, *Nemzetközi intézmények és szervezetek*, Cluj-Napoca, 2012.

Blahó András – Prandler Árpád: *Nemzetközi szervezetek és intézmények*. Budapest, 2005.

Colliard, Claude-Albert: *Institutions des relations internationales*. Tours, 1974.

Archer, Clive: *International Organizations*. London, 2001.

Carpinschi, Anton – Mărgărit, Diana: *Organizații internaționale*. București, 2011.

Herencsár Lajos – Schottner Krisztina – Vasali Zoltán: *Bevezetés a nemzetközi intézmények és szervezetek világába*. Budapest, 2006.

Beșteliu, Miga Raluca: *Organizații internaționale interguvernamentale*. București, 2000.

Dunai Pál – Gazdag Ferenc: *Az Észak-Atlanti Szerződés Szervezete. Tanulmányok és dokumentumok*. Budapest, 1997.

Gazdag Ferenc: *Európai integrációs intézmények*. Budapest, 1999.

Gazdag Ferenc – Kovács Péter: *Az Európa Tanács 1949–1999, tanulmányok, dokumentumok*. Budapest, 1999.

Horváth Zoltán – Tar Gábor: *Nemzetközi szervezetek kislexikona*. Budapest, 2006.

Ionescu, Nicolae: *Organizații și instituții internaționale*. București, 2000.

Moreau Defarges, Philippe: *Organizațiile internaționale contemporane*. Iași, 1998.

Láng Imre: *Nemzetközi gazdasági és pénzügyi szervezetek kialakulása és tevékenysége a II. világháborút követő években*. Budapest, 1970.

Scott, George: *The Rise and Fall of the League of Nations*. London, 1973.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető szeminárium: feladatok megbeszélése, a témák és a bibliográfia kiosztása	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
2. A Nemzetek Szövetsége (Népszövetség)	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: - A 30-as évek válságai és a Nemzetek Szövetsége
3. Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ)	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: - A Biztonsági Tanács működése - A békefenntartó missziók
4. Az Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO)	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: - A NATO döntéshozatali mechanizmusa
5. A Kőolajexportáló Országok Szervezete (OPEC)	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: - Az OPEC és az olajválságok
6. Európai Gazdasági Együttműködési Szervezet (OECE) – Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD)	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: - Az OECE és az OECD összehasonlítása
7. Az Ázsiai–Csendes-óceáni Gazdasági Együttműködés (APEC)	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: - Az APEC helye és szerepe a világ gazdaságban
8. Greenpeace	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: - A Greenpeace fontosabb akciói a 80-as években - A Greenpeace fontosabb akciói a 90-es években - A Greenpeace

		fontosabb akciói a 2000-es években
9. A Természetvédelmi Világalap - WWF	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: - A WWF fontosabb sikerei
10. Amnesty International	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: - Az Amnesty International fontosabb sikerei a 2000-es években
11. Human Rights Watch	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: - Human Rights Watch fontosabb sikerei a 2000-es években
12. A Nemzetközi Vöröskereszt	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: - A Nemzetközi Vöröskereszt fontosabb akciói a 2000-es években
13. Orvosok Határok Nélkül	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: - Orvosok Határok Nélkül tevékenysége Afrikában - Orvosok Határok Nélkül tevékenysége Ázsiában
14. A Nemzetközi Olimpiai Bizottság	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	Szemináriumi dolgozatok: - A Nemzetközi Olimpiai Bizottság mint a nagyhatalmak küzdőtere

Könyvészet

Toth Szilárd, *Nemzetközi intézmények és szervezetek*, Cluj-Napoca, 2012.

Landgren, Johan: *When oil disruptions lead to crises – United States foreign oil dependence and energy vulnerability learning from the Arab Oil Embargos 1967 and 1973/74*. Uppsala, 2011.

Láng Imre: *Nemzetközi gazdasági és pénzügyi szervezetek kialakulása és tevékenysége a II. világháborút követő években*. Budapest, 1970.

Lomnici Zoltán: *Intézmények Európában. Hágai Nemzetközi Bíróság, Európai Közösség Intézményei, Emberi Jogok Európai Bírósága*. Budapest, 2002.

Miller, David: *The Official History of the Olympic Games and the IOC: From Athens to Beijing, 1894-2008*. Edinburgh, 2008.

Miroiu, Andrei – Ungureanu, Radu-Sebastian (szerk.): *Manual de relații internaționale*. Iași, 2006.

Pietsch Lajos: *Magyarország és a NATO. Esszé, dokumentumok, kronológia*. Budapest, 1998.

Popescu, Andrei – Diaconu, Ion: *Organizații europene și euroatlantice*. București, 2009.

Pușcaș, Vasile: *Relații internaționale/transnaționale*. Cluj-Napoca, 2007.

Roberts, Adam – Kingsbury, Benedict: *United Nations, Divided World: The UN's Roles in International Relations*. Oxford, 1994.

Rusu, Ion: *Organizații și relații internaționale*. București, 2002.

Rusu, Oana: *Comitetul Internațional Olimpic ca miză politică în relațiile internaționale*. Iași, 2008.

Scott, George: *The Rise and Fall of the League of Nations*. London, 1973.

Sulyok Gábor: *Az Egyesült Nemzetek Szervezetének Biztonsági Tanácsa – összetétel, szavazás, reform*. Budapest, 2009.

Timofte, Claudia Simona: *Organizații internaționale*. Oradea, 2010.

Tisovszky János: *Az ENSZ és a békefenntartás*. Budapest, 1997.

Toth Szilárd: *Politikai intézmények és nemzetközi kapcsolatok*. Cluj-Napoca, 2009.

Ungureanu, Radu-Sebastian: *Securitate, suveranitate și instituții internaționale*. Iași, 2010.

Valki László: *A NATO – történet, szervezet, stratégia, bővítés*. Budapest, 1999.

Vătăman, Dan: *Organizații europene și euroatlantice*. București, 2008.

Vida Krisztina: Az európai integráció története. In Kende Tamás – Szűcs Tamás (szerk.): *Európai közjog és politika*. Budapest, 2003, 11-48.

9. Az epiztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy eleget tesz a következő elvárásoknak:

- A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (<http://www.rncis.ro>)
- A Romániai Foglalkozási Besorolás (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A tananyag, a fogalmak és a bibliográfia ismerete	Vizsga	50 %
10.5 Szeminárium / Labor	Legalább egy szemináriumi dolgozat bemutatása	Fogalmak helyes használata, szemléletesség (powerpoint), vitakészség	25% (2 dolgozat esetében 50%)
	Szemináriumi	Fogalmak helyes	25%

	tevékenység, konstruktív vita	használata, vitakészség	
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
- Szemináriumi jelenlét legalább 75 % - Átmenő jegy (5) elérése minden felmérési kategóriánál.			

Kitöltés dátuma

.....

Előadás felelőse

.....

Szeminárium felelőse

.....

Az intézeti jóváhagyás dátuma

.....

Intézetigazgató

.....